

สำนักงาน ป.ย.ป.
Strategic Transformation Office

มาตรการดำเนินการกรณีข้าราชการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ

หากฝ่าฝืนจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
และข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการนั้น

ถือเป็นการกระทำที่ผิดวินัย
หรือกระทำผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นด้วย

การฝ่าฝืนจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน และข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ

1. ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒
2. ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
3. ไม่ปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือน
ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๙/ว ๙ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)
4. ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด
หรือไปปฏิบัติราชการ
5. ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่นๆ
หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่

การร้องเรียน

การร้องเรียนจากข้าราชการ ประชาชน สื่อมวลชนหัวหน้าส่วนราชการ
คณะกรรมการจริยธรรม กลุ่มงานจริยธรรม บัณฑิตสนเท่ห์

ผู้ได้รับมอบหมายนำเรื่องที่ได้รับร้องเรียน
หรือพฤติกรรมการฝ่าฝืนจริยธรรมที่ไม่ถูกต้อง
มาดำเนินการตามกระบวนการ และให้รายงานพร้อมทั้งพยานหลักฐาน (ถ้ามี)
ต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป
ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับร้องเรียน
กรณีหัวหน้าส่วนราชการฝ่าฝืน ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

เมื่อได้รับรายงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป
พิจารณาและให้มีข้อสั่งการ
ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน
และแจ้งผลหรือตอบกลับให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยเร็ว

หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาและดำเนินการ ดังนี้

๑. ส่งเรื่องให้กลุ่มงานจริยธรรมดำเนินการสืบสวน
รวบรวมข้อเท็จจริง และตรวจสอบพฤติการณ์
พร้อมทั้งสรุปและส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา

๒. คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง
และเสนอความคิดเห็นต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณาสั่งการ

๓. ผลพิจารณาปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม
และไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งลงโทษทางจริยธรรม

๔. กลุ่มงานจริยธรรมแจ้งรายงานผลการพิจารณา
ให้คณะกรรมการจริยธรรมรับทราบ
ในฐานะที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ

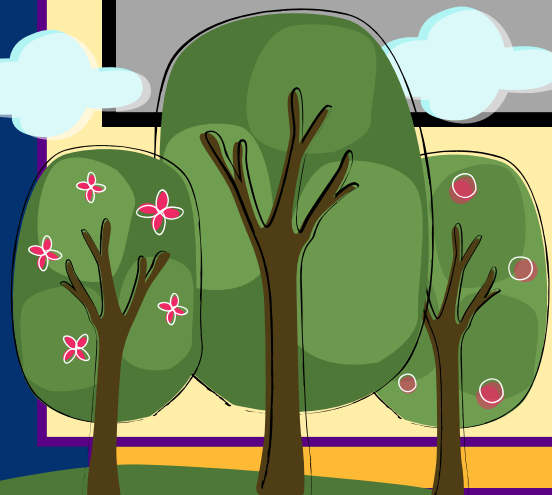
บทลงโทษ ทางจริยธรรม

- ว่ากล่าวตักเตือน
- สั่งให้ผู้นั้นได้รับการพัฒนา
- ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ

ดำเนินการตามมาตรการทางการบริหาร
เช่น การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน
การย้ายไปปฏิบัติหน้าที่อื่น

บันทึกพฤติกรรมการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อประกอบการดำเนินการตามมาตรการที่ใช้บังคับหรือดำเนินการ
ตามกระบวนการบริหารงานบุคคล และให้ส่วนราชการรายงานการสั่งลงโทษทางจริยธรรม
ไปยัง **สำนักงาน ก.พ.** ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

ให้มีความคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการและการเป็นพยาน
ให้ถือว่า การให้ข้อมูลเป็นการปฏิบัติราชการ
จะต้องไม่กลั่นแกล้งในทางใดใดต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสามารถร้องขอความเป็นธรรม
ต่อคณะกรรมการจริยธรรมเพื่อพิจารณาหากถูกกลั่นแกล้งอันเป็นผลจากการให้ข้อมูล
และผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้รางวัลหรือบำเหน็จความชอบ
เป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูล

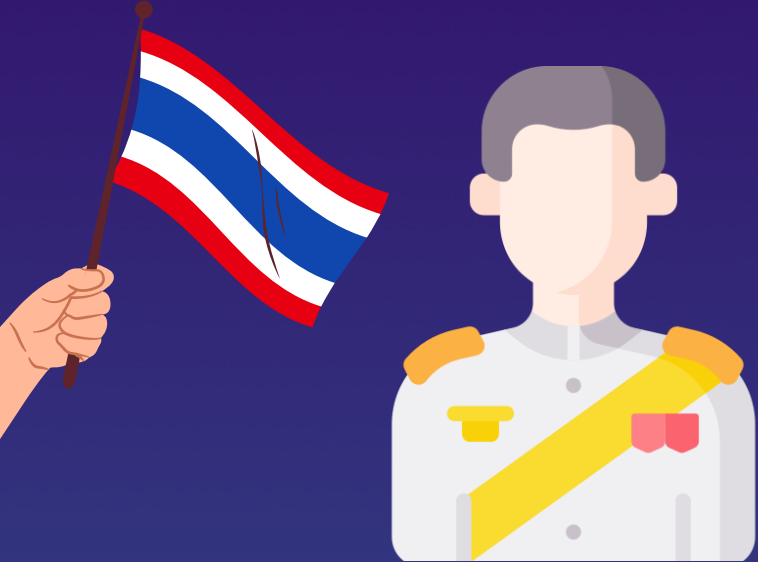

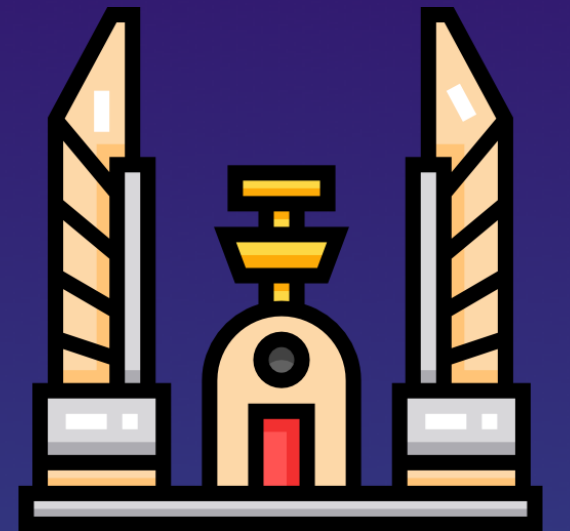
พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

“กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมใช้เป็นหลักในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม”

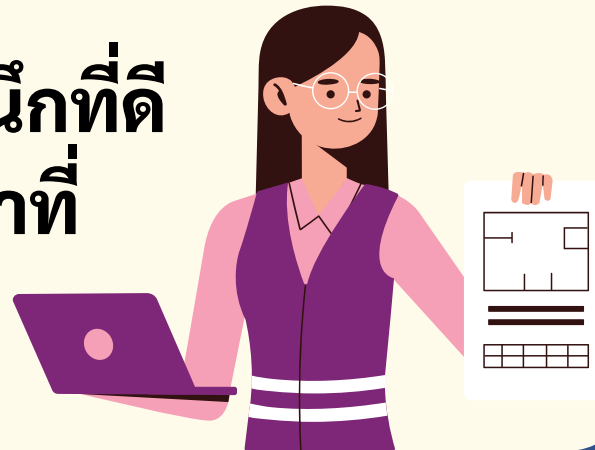
มาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มี ๗ ข้อ ได้แก่

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓. กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

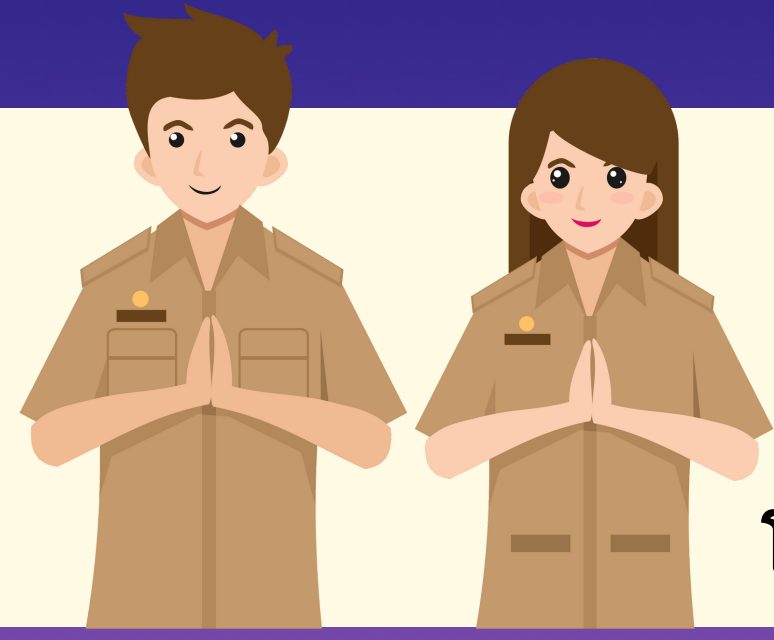
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ ของทางราชการ

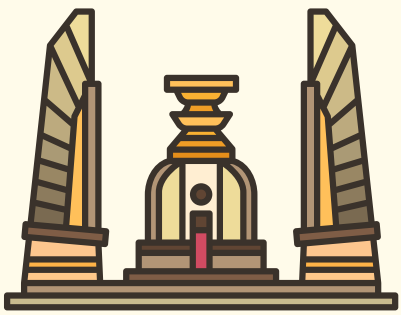
สภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๔

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๔
จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการ
ต้องยึดถือให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
โดยกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ทั้ง ๗ ประการ ดังนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ

อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม
โปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. กล้าตัดสินใจ และยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤตินมิชอบ
ต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัว
ออกจากหน้าที่การงาน

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน

ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า
ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐาน การทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมปราศจากอคติ

ไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง
ทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี

รักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน
ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน

- ❑ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ และยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพ นั้นด้วย
- ❑ การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรม ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด
- ❑ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ยึดถือปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

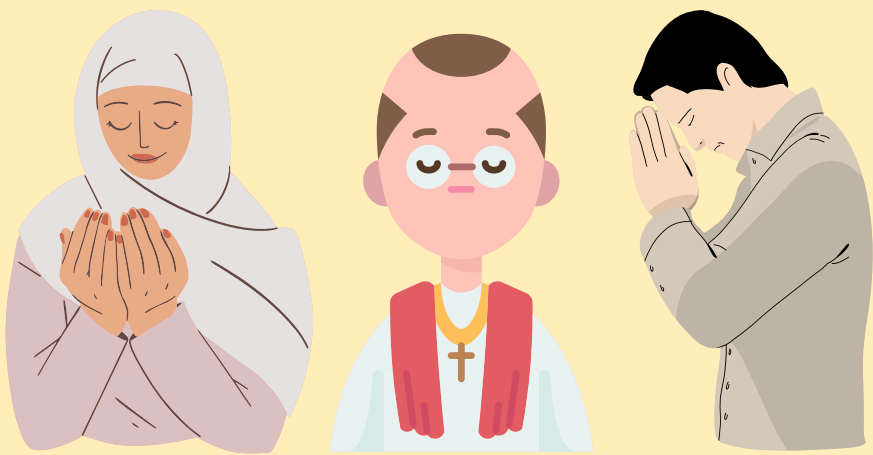

การปฏิบัติที่ควรกระทำ

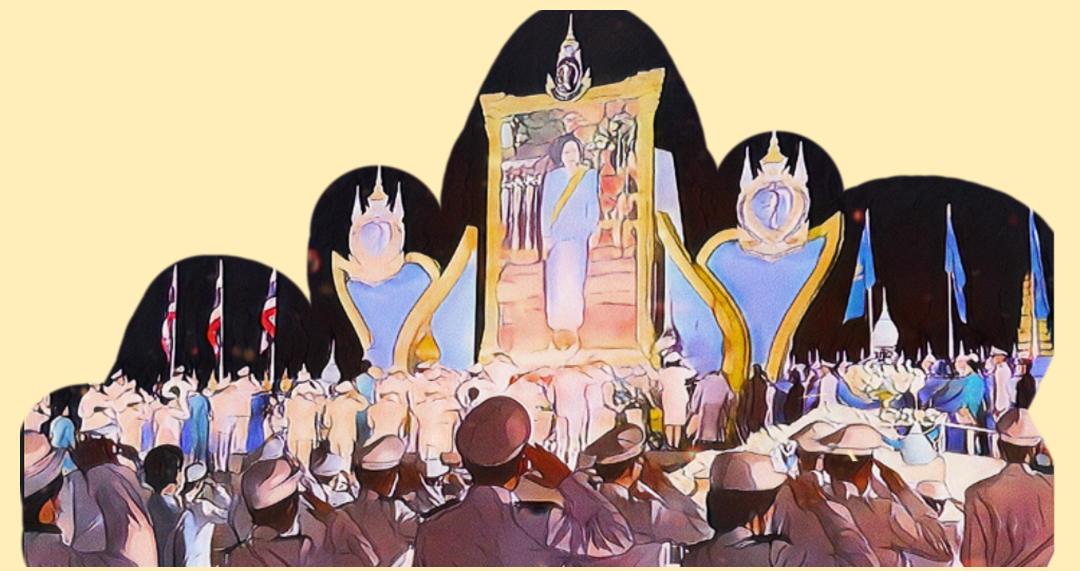
1. จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจ
ในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ
และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

2. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
ให้เจริญก้าวหน้า

3. นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือ
มาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ
สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน

5. แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

6. สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับ
กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ

7. แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุน
การปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
โปร่งใสตรวจสอบได้

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือ ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

9. รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ
เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ

10. มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่
ของผู้จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์
ของประชาชนและประเทศชาติ

11. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล

12. รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน
พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของ
การปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น

13. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรม
ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม

14. ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา
ที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้านหรือโต้แย้ง
คำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

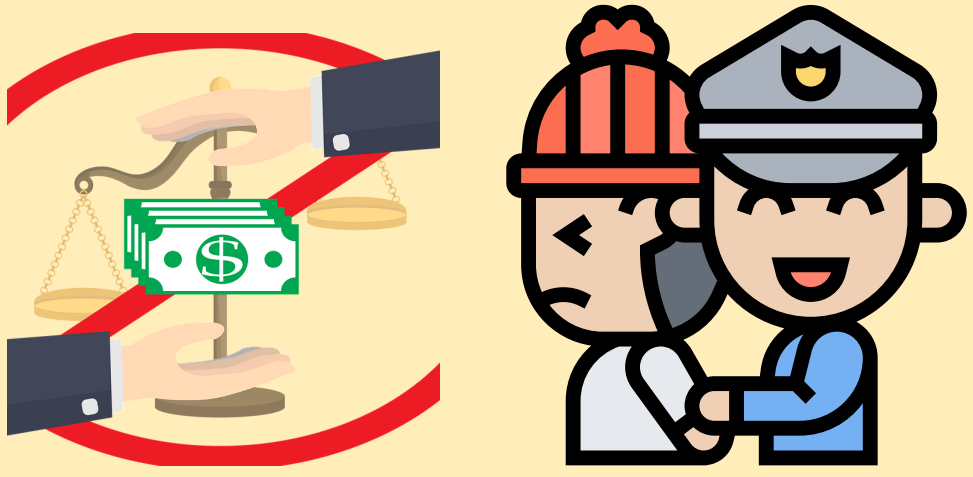

15. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็น
การกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ทางราชการ

16. ยินยอมในการปฏิบัติงานในหน้าที่
ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ
ด้วยความกล้าหาญ

แนวทางการปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือ ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

17. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย

18. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า

19. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล

20. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

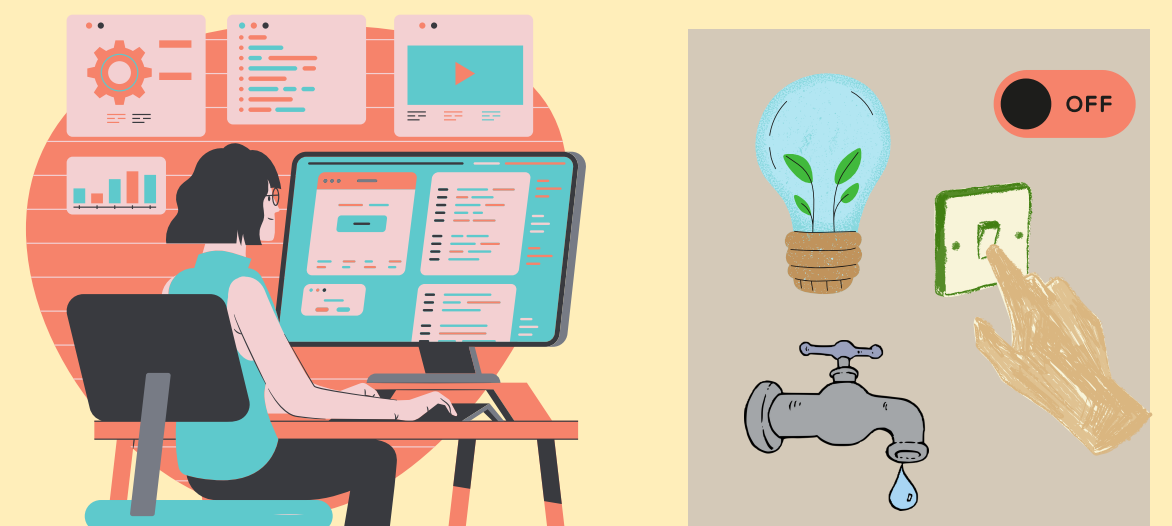
21. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน

22. มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

23. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

24. ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือ ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

25. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

27. รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจง และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

29. ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

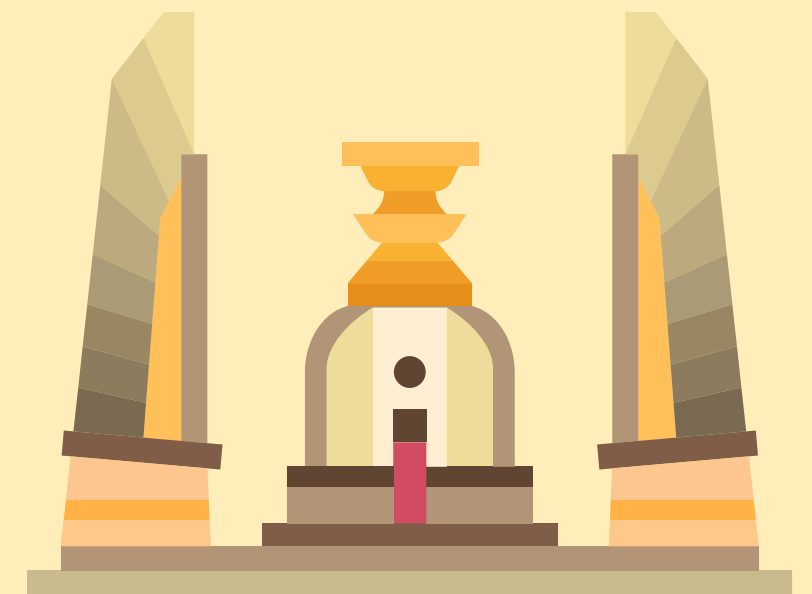
31. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่

26. มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม และเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม

28. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและเที่ยงธรรม

30. วางตัวเป็นกลางทางการเมือง

32. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือ ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

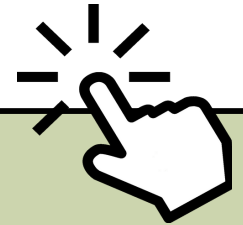
33. ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด

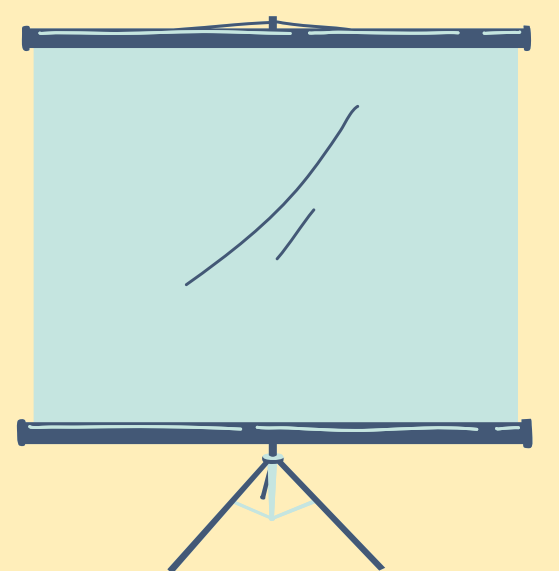
34. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
และประเทศชาติตามความเหมาะสม

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
ตามหนังสือ ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

- ข้าราชการต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม โดยมีการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ
- กรณีที่ส่วนราชการมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้บังคับกับข้าราชการในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการรักษาจริยธรรมตามข้อกำหนดจริยธรรม ที่ส่วนราชการนั้นกำหนดเพิ่มเติมด้วย
- ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชา ในการสอดส่องดูแลให้ข้าราชการในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี

สำนักงาน ป.ย.ป.
Strategic Transformation Office

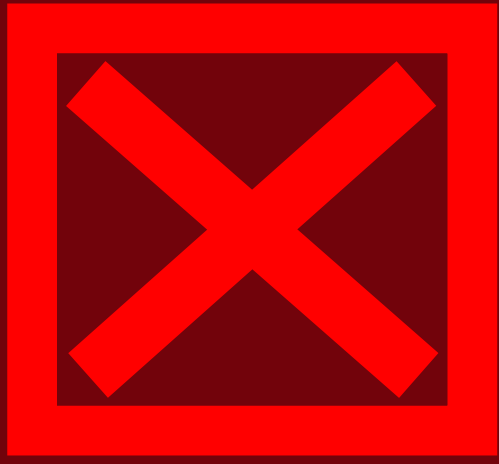
59 อาคารสำนักงาน ก.พ. (เดิม) ชั้น 4 ถนน พิชญโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ : 0-2280-5700 - 13 โทรสาร : 0-2280-5714 Email : saraban@sto.go.th

<https://sto.go.th/en>

สำนักงาน ป.ย.ป.

สำนักงาน ป.ย.ป. STO

การปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ

1. ไม่แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
2. ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
3. ไม่แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
4. ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
5. ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
6. ไม่แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัย เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
7. ไม่กระทำการสื่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
8. ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
9. ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบ หรือปัดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น
10. ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

NO!

การปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ

11. ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ
12. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
13. ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
14. ไม่ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน
15. ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
16. ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง
17. ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยการโยชน์ หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
18. ไม่ฟุ้งเฟ้อย หรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน
19. ไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
20. ไม่แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

